

VNCI-VOORZITTER MARK WILLIAMS

'ALLES DRAAIT OM INVESTERINGEN'

FOTO: FLOREN VAN OLDEN

Veel ontwikkelingen bij de VNCI. Begin dit jaar kwam het Beleidsplan 2016-2020 uit, met daarin de ambities van de Nederlandse chemische industrie voor de komende vijf jaar. En onlangs werd een nieuwe voorzitter gekozen: Mark Williams, *vice president Europe* bij SABIC. Zijn belangrijkste boodschap: "De komende vijf jaar draait alles om investeringen."

Tekst: Igor Znidarsic

Mark Williams is de nieuwe voorzitter van de VNCI. Hij volgde afgelopen april Eric Hogenboom op. Mark Williams is *vice president Europe* bij SABIC, verantwoordelijk voor regionale strategie en planning. Zijn benoeming tot VNCI-voorzitter valt samen met de presentatie van het Beleidsplan 2016-2020 van de VNCI, met daarin de ambities van de Nederlandse chemische industrie voor de komende vijf jaar. De sector streeft naar een toekomst waarin hij concurrerend, duurzaam, innovatief en zorgvuldig kan ondernemen; kan groeien en internationaal kan excelleren; wordt gezien als een onmisbare schakel in de duurzame samenleving; en gewaardeerd wordt om zijn bijdrage aan welvaart en welzijn. Om de industrie in staat te stellen deze ambities te verwezenlijken, heeft de VNCI samen met haar leden drie strategische doelstellingen geformuleerd voor 2030: concurrentiekracht, *license to operate* en maatschappelijke waarde. "Om succesvol te zijn is het belangrijk dat de prioriteiten van het Beleidsplan overeenkomen met die van de Europese industrie-coepels *Plastics Europe* en *Cefic*", zegt Mark Williams. "Het is belangrijk dat we met deze organen een consistente boodschap afstemmen over onze prioriteiten en doelen, bijvoorbeeld wat betreft de concurrentiekracht, de eerste strategische doelstelling."

Hoe kunnen we onze concurrentiekracht volgens u de komende jaren vergroten?

"De lage olieprijs heeft het mondiale *level playing field* enigszins gladgestreken en heeft ons *a window of opportunity* gegeven om onze concurrentiekracht te versterken. Maar tegelijkertijd bevinden we ons nog steeds in een van de minst concurrerende regio's in de wereld, onder andere door de relatief hoge energie- en grondstofprijzen. Als gevolg hiervan worden nieuwe sites momenteel niet neergezet in Europa. Het gaat er daarom om dat we een klimaat creëren dat weer investeerders aantrekt."

Wat is daarvoor nodig?

"Als we in Europa een concurrerende basischemie willen behouden, moeten we alternatieve grondstof- en

energiebronnen overwegen. Amerika heeft dat gedaan met schaliegas, het Verenigd Koninkrijk overweegt hetzelfde en China wil kolen gaan gebruiken. Nederland heeft gas, maar staat wat dat betreft voor een aantal uitdagingen. In andere delen van Europa is er potentieel schaliegas, maar de samenleving moet zich uitspreken over de aanvaardbaarheid van schaliegaswinning. Europa kan ook gaan voor meer *resource efficiency* en voorop gaan in de implementatie van de circulaire economie. Eigenlijk is dat de enige weg als we allemaal ons huidige levensstandaard willen handhaven en tegelijkertijd de aarde willen beschermen, in de context van COP21, de laatste klimaatconferentie. Door de producten die we maken ook weer als grondstof te gebruiken, door de cirkel te sluiten, kunnen we een substantiële bijdrage leveren aan de klimaatdoelen én onze concurrentiekracht vergroten. Dat moet wat mij betreft de toekomst zijn.

Een van de belemmeringen hierbij is dat in het kader van de klimaatdoelen de inzet van biomassa voor de productie van materialen niet op dezelfde wijze wordt gewaardeerd en gestimuleerd als voor energie-inzet. Er is wat dit betreft geen *level playing field*. Daarom moet de wetgeving rond de circulaire economie stimuleren dat de grondstoffen en materialen die we gebruiken consistent worden beoordeeld op hun *cradle to cradle* CO₂-footprint. Met zo'n *life cycle analysis* is voor elke applicatie de impact op de planeet bekend. De maatschappij kan dan vergelijken en de keuzes afwegen. Daarmee kun je het speelveld gelijk trekken en kunnen we de klimaatdoelen van COP21 halen. Nederland kan en moet hierin een leidende rol spelen in Europa. We hebben de mindset, de kennis, de technologie, de innovatie, de juiste *facilities* en een aantal al lopende projecten. Daarin moet verder worden geïnvesteerd. Onze toekomst is daarvan afhankelijk. We moeten de komende jaren sterk investeren in duurzame innovatie, in opschaling en in grootschalige demoplants."

De belemmeringen betreffen vaak wet- en regelgeving. In het Beleidsplan wordt bij concurrentiekracht ook een aangepast ETS genoemd dat carbon leakage tegengaat. ▶

Mark Williams:
'Geen woorden
maar daden. Ik zal
iedereen daartoe
uitdagen.'

'Het gaat erom dat we een klimaat creëren dat weer investeerders aantrekt'

"Het principe van het ETS-concept kan effectief zijn mits consistent en universeel toegepast. Het belooft investeringen in energie-efficiency en stimuleert gebruik van best beschikbare technieken. Maar in de praktijk kan het in de huidige vorm investeringen in Europa afschrikken en resulteren in *carbon leakage*. Hetzelfde geldt voor de *Energy Efficiency Directive*. Uiteindelijk telt voor de planeet hoeveel CO₂-moleculen er de atmosfeer in gaan, en op basis hiervan moeten we meten en motiveren. En dan hebben we nog REACH. Natuurlijk is het belangrijk dat we onze verantwoordelijkheden om mensen en het milieu te beschermen tegen gevaarlijke stoffen nakomen, maar de administratieve lasten daar bovenop zijn enorm. Er is hier veel meer efficiency nodig om concurrentiekracht te garanderen."

De tweede strategische doelstelling is license to operate. Hoe bereiken we dat de chemische industrie in Nederland in 2030 nog steeds bestaansrecht heeft?

"Tijdens de laatste bestuursvergadering van de VNCI hield reputatie-expert Cees van Riel een presentatie over de perceptie van het algemeen publiek ten aanzien van onze industrie. Gezien de prioriteit die we als industrie geven aan veiligheid, gezondheid en milieu was de feedback bemoedigend: het algemeen publiek beschouwt de chemische industrie als professioneel, technisch competent en ethisch ten aanzien van veiligheid en het milieu. De perceptie van onze industrie is bij het grote publiek beter dan we beseffen. Maar tegelijkertijd is door onze verhoogde standaarden en verbeterde *performance* de risicotolerantie verminderd en is

door de groei van ICT de roep om transparantie groter geworden. Mensen reageren bijvoorbeeld sneller op informatie over incidenten. We moeten op deze ontwikkeling anticiperen.

Als je kijkt naar de gezondheid van onze medewerkers en de reductie van werkgerelateerde letsels en emissies, spreken de cijfers voor zich. We hebben enorme stappen vooruit gezet door de jaren heen. Je kunt vandaag de dag geen fabriek vinden waar veiligheid, gezondheid en milieu niet topprioriteit zijn. Toch staan we nog steeds soms negatief in de krant. Dat betekent dat we nog zo'n stap moeten maken. De maatschappij vraagt erom."

Die mooie cijfers zijn helaas snel vergeten als de industrie weer met een incident in de krant komt...

"Laat ik voorop stellen dat als onze industrie de krant haalt vanwege incidenten, we nog steeds wat werk te verrichten hebben. Een incident kan inderdaad de vooruitgang die geboekt is in termen van een goede reputatie wegvagen. Daarom kunnen we niet zelfgenoegzaam zijn en moeten we door blijven gaan op het pad dat we zijn ingeslagen. Veiligheid, gezondheid en milieu zijn het fundament van onze *license to operate*. Onze industrie werkt met stoffen die gevaarlijk zijn, toxisch, brandbaar,

'Veiligheid, gezondheid en milieu zijn het fundament van onze license to operate'

dus vragen ze om de hoogste integriteit, op het gebied van *engineering*, onderhoud, onderwijs, et cetera. Omdat ik een achtergrond heb in de maakindustrie, heb ik een persoonlijke passie voor dit onderwerp. We hebben als industrie door de jaren heen een sterk *track record* opgebouwd van voortdurende verbetering van onze standaarden en onze performance. We hebben grote vorderingen geboekt, die gemakkelijk meetbaar zijn. Vorderingen in de veiligheid en gezondheid van onze medewerkers en in de omgevingshinder en de missies van de fabrieken, die sterk zijn verminderd. De uitdaging is om dit te blijven doen. Je kunt nooit zelfvoldaan zijn, want onze materialen en ons proces blijven in potentie gevaarlijk. De essentie van wat we doen is niet veranderd, we zijn simpelweg beter geworden in het managen ervan en in het managen van de bijbehorende risico's. Tegelijkertijd hebben we ook met onze concurrentiekracht te maken en moeten we letten op de kosten van het op de juiste wijze managen van de risico's. Wanneer vervang ik de banden van mijn auto? Als je een klapband krijgt, heb je een verkeerde beslissing gemaakt. Vervang je de banden elk jaar, dan ben je niet kostenconcurrentief."

De derde strategische doelstelling is maatschappelijke waarde. Wat wordt daarmee bedoeld?

"Het is voor het eerst dat we dit als strategisch doel stellen. Het is een nieuwe stap in onze ontwikkeling. Gezien de langetermijndoelstellingen om een duurzame wereldmaatschappij te bewerkstelligen, kunnen we niet langer alleen focussen op winst. We moeten ook focussen op duurzame oplossingen en op de voordelen die we de maatschappij kunnen bieden. Natuurlijk hebben we dat altijd al gedaan met onze producten, anders hadden mensen ze niet gekocht, maar onze relatie met de maatschappij wordt sterker. *We're all in this together*. Als je kijkt naar het rapport van de Ellen MacArthur Foundation over de circulaire economie, zie je dat onze industrie een onmisbare bijdrage kan leveren. We moeten echt de cirkel gaan sluiten. De hele wereld streeft naar onze levensstandaard en tegelijkertijd willen we het klimaatprobleem aanpakken. Onze industrie is een belangrijke pilaar onder deze doelen. Neem bijvoorbeeld de nieuwste vliegtuigen. Het uitgebreide gebruik van de materialen en producten van onze industrie maakt ze lichter en daardoor brandstof-efficiënter. Alleen de stoffen die wij produceren maken dat mogelijk. Onze producten bieden de maatschappij duurzame oplossingen. Het is bijvoorbeeld niet praktisch of betaalbaar om voldoende bomen te laten groeien of genoeg schapen te fokken om het gebruik van onze materialen in het dagelijks leven te vervangen."

Hoe kunnen we deze maatschappelijke waarde bereiken en hiervoor waardering krijgen?

"Door de leidende rol te nemen in de circulaire economie en door te werken aan vermindering van de koolstof-footprint. De technologieën waar we over beschikken kunnen hierin een hoofdrol spelen. Sterker nog: zonder de chemische industrie is het nagenoeg onmogelijk. Onze materialen zijn de basis voor onze levensstandaard. We leven steeds langer, beschikken over voldoende en goed voedsel, we kunnen ons warm kle-

den in de winter, we hebben allemaal een smartphone... We zijn zo ontzettend bevoorrecht, en dat hebben we mede te danken aan onze industrie. Die boodschap moeten we nog sterker over het voetlicht brengen. Overigens is economie ook onderdeel van de maatschappelijke waarde. Een concreet doel in het Beleidsplan is dat er voldoende start-ups uitgroeien tot nieuwe productie-units. Dat zou een grote bijdrage zijn aan de Nederlandse maatschappij. Het creëert banen, dynamiek, belastingbetalers. Zoals ik in het begin al zei, draait de komende vijf jaar alles om investeringen. *Investment is the name of the game.*"

Welke bijdrage kan of moet de Nederlandse overheid leveren?

"De wet- en regelgeving aanpassen en zorgen voor een level playing field. De overheid moet niet denken dat de problemen over zijn nu de economie weer wat aantrekt. We hebben de mogelijkheden om de drie doelstellingen te halen, maar we kunnen dat niet alleen. Ook moet de regulering van onze industrie en onze producten evenredig zijn aan de risico's en eerder ondersteunend dan bestraffend zijn bij het waarborgen van de continue verbetering."

Hoe gaat u uw rol als voorzitter van de VNCI invullen?

"Ik ga zo veel mogelijk uitdragen wat hier is besproken. De boodschap zal helder en consistent zijn, zowel op Nederlands en Europees als op provinciaal en buurtniveau. Geen woorden maar daden. Ik zal iedereen daartoe uitdagen." ■

CV MARK WILLIAMS

Mark Williams (47) is vice president Europe bij SABIC. Hij is geboren in het Verenigd Koninkrijk en studeerde chemische technologie aan de University of Sheffield. Hij begon zijn carrière bij ICI Chemicals & Polymers in Teesside in 1989 en heeft 27 jaar ervaring in de petrochemische en polymeer-industrie, waarbij hij werkte in Europa, de VS en het Midden-Oosten. Mark Williams heeft een uitgebreide manufacturing-achtergrond en was hiervoor verantwoordelijk voor SABIC's petrochemische en polymeer-fabrieken in Europa. Hij is gestationeerd in Sittard op het Europese hoofdkantoor van SABIC. Hij woont in Maastricht, is getrouwd en heeft twee zonen (van 17 en 18).